

Els escolanets

(ALDC, III, 540. Els escolanets)

Escolans (var. *escolanos* 100; ross. *escolàs*) i el seu der. dim. *escolanets* (var. *escolanetx* 118) (veg. mapa 369) ocupen la meitat septentrional del territori. *Monecillos* (var. *monezillos*, *monacillos*, *monazillos*), present en poblacions valencianes, menorquines i a l'Alguer, prové del cast. (que comparteix amb l'arag. i l'and.), on és der. de MONACHELLUS, a través de *monaciello*; mentre que *monaguillos* és un altre manlleu al cast., on és un dim. de l'antic **mónago* (< llat. MONACHUS 'anacoreta', pres del gr. MONAXÓS 'únic, sol', der. de MONOS 'un, sol'). *Acòlics* (var. dim. *acolíquets*), documentat des del s. XIII, és una var. de *acòlits* (veg. *acolitets* 176), manlleu al llat. tardà ACOLYTHUS, pres del gr. ('company'), i és resultat d'una

equivalència acústica $[-k] = [-t]$ en posició final (com *préset* < llat. PRAESTITU/*présetec*, dial. *péns[ut]/péns[uk]*, etc.). *Coterers* 149, 150, 153 (var. dim. *coterecs* 152 < *coterets*, per equivalència acústica $[-t] = [-k]$, veg. *acòlics*), deriva de *cota* (< fràncic *KOTTA 'tela gruixuda de llana'), més el suf. castellanitzant *-ero*, freqüent en val.: de 'mena de jupa que els cavallers medievals portaven com a arma defensiva' va passar a 'sotana', en aquest cas aplicada als escolans. Són respostes puntuals *cantadors* 82, dit dels escolanets de cor (*escolanets del cor* 81), i *ajudantets* 138, pel fet d'ajudar a missa.

Són mots normatius *escolà*, *acòlit*, des del DG₁, 1932, i *escolanet*, des del DIEC₁, 1995.

